

Textus: Róm 12, 3-21: „A nekem adott kegyelem által mondom tehát közöttetek mindenkinek: ne gondoljátok magatokat többnek, mint amennyinek gondolnotok kell, hanem arra igyekezzék mindenki, hogy józanul gondolkozzék az Istentől kapott hit mértéke szerint. Mert ahogyan egy testnek sok tagja van, de nem minden tagnak ugyanaz a feladata, úgy sokan egy test vagyunk Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai. Mert a nekünk adott kegyelem szerint különböző ajándékaink vannak, eszerint szolgálunk is: aki a prófétálás ajándékát kapta, az a hit szabálya szerint prófétáljon; aki a szolgálat ajándékát kapta, az végezze szolgálatát; a tanító a tanítást, a vigasztaló a vigasztalást, az adakozó szerénységgel, az előljáró igyekezettel, a könyörülő pedig jókedvvel. A szeretet ne legyen képmutató. Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz, a testvérszeretethez legyetek egymás iránt gyengédek, a tiszteltetésben egymást megelőzők, a szolgálatkészségben fáradhatatlanok, a Lélekben buzgóak: az Úrnak szolgáljatok. A reménységben örvendeztetek, a nyomorúságban legyetek kitartók, az imádkozásban állhatatosak. A szentekkel vállaljatok közösséget szükségieikben, gyakoroljátok a vendégszeretetet. Áldjátok azokat, akik üldöznek titeket; áldjátok és ne átkozzatok. Örüljete az örülőkkel, sírjátok a sírókkal. Egymással egyetértésben legyetek, ne legyetek nagytrörök, hanem az aláztosakhoz tartsátok magatokat. Ne legyetek bölcsék önmagatok szerint. Ne fizessetek senkinek rosszal a rosszáért. A tisztességre legyen gondotok minden ember előtt. Ha lehetséges, amennyire tőletek telik, éljete minden emberrel békességben. Ne álljatok bosszút önmagatokért, szeretteim, hanem adjatok helyet az ő haragjának, mert meg van írva: „Enyém a bosszúállás, én megfizetek” – így szól az Úr. Sőt „ha éhezik ellenséged, adj ennie, ha szomjazik, adj innia; mert ha ezt teszed, paraszat gyűjtesz a fejére”. Ne győzzön le a téged a rossz, hanem te győzd le a jóval a rosszal.”

Kedves Testvérek!

Egy 5 részes „mini sorozatban” vagyunk most s azt járjuk körül, hogy kik vagyunk, miért szolgálunk, hogyan vagyunk jelen a környezetünkben, mit jelent, hogy összetartozunk, mit kezdünk a sokféleséggel, hogyan ismerhetjük fel az ajándékainkat? A felolvasott Igénkben számtalan ismerős motívummal találkozunk, sok mindent elmondott már Pál a Korinthusi levélben is, ami az előző hetekben volt velünk. Ismerősek lehetnek a kegyelmi ajándékokról, Krisztus testéről, a Krisztusban nyert új identitásról, a szeretet jelentőségéről szóló szavai. De visszahangoznak ebben a szakaszban a Hegyi Beszéd motívumai is. Miben mond mégis többet, miben ad számunkra hozzá a szeretetben való szolgálat, önmagunk, mint közösség meghatározása és az elköteleződés kérdésében? A Róm 12-ben az kerül csodálatosan a középpontba, hogy miként ölt testet az evangélium a mindennapokban? Hogyan élhetünk Isten kegyelmében: egymás közt? A mindennapok valóságában hogyan születnek a hitből fakadó cselekedetek? Ez nagyon izgalmas és fontos is a számunkra közösségként. Ez elveig ugyanis könnyen lejutunk, s azt gondoljuk, ha a lényegben egyet értünk, ha közös a hitvallás, akkor magától megszületik a cselekvés. De a valóságban ezen a ponton vérzünk el: nem tudjuk valóságba átfordítani, amit szeretnénk. Erről beszél korábban a Római levélben az apostol: felismeri magában a bűn törvényét: hogy szeretné a jót tenni, de nem képes rá. A mai Igénk két nagy egységből áll: először a gyülekezeten belüli működésről beszél: a Krisztus testeként miként működjön a gyülekezet, majd ezután a 9. versből egyre inkább kifelé tekint. Ez a kitekintés aztán egyre nagyon perspektívákban tárul fel és a gyülekezet hatását mutatja be a környezete számára. Ha az egésznek a dinamikáját nézem, úgy tűnik, az apostol azt látja: ha Krisztusban vagyunk, akkor a lelki növekedés útján egyre inkább láthatóvá válik bennünk, közöttünk Krisztus jelenléte és szeretete és ez kiárad a körülöttünk lévő világra is. Ez pedig egy folyamatnak a része: ahogyan Isten országa kibontakozik bennünk, közöttünk és körülöttünk.

I. A gyülekezet mindennapjai

I.1. Józanság. Azt látjuk az egyén és a gyülekezet kapcsolatát vizsgálva, hogy Krisztus teste egy valóságos közösség. Nem elvi, szellemi, lelki kapcsolat csupán, hanem a teljes valóságot magában foglalja. Ennek a része, hogy jól kapcsolódik a realitáshoz, aki a tagja. Az apostol nem másra hívja a gyülekezet tagjait, mint hogy magukat józanul lássák, azaz se többnek, se kevesebbnek ne tartsák a valóságosnál. Az egyén feladata, hogy fogadja el, hogy része az egésznek: egy test tagja, amelyik rá van utalva a másikra és rá is vannak mások utalva. Van különbözőség és ez így van jól: ezek a különbségek nem fognak megszünni. És van megajándékozottság is: ezeket az ajándékokat pedig használni kell egymás javára, Isten dicsőségére. Valahol nagyon egyszerű és mégis, nem vagyunk képesek megvalósítani. Mert a valóságban pont azzal küzdenek a legtöbben, hogy nem józanul és valóságosan kapcsolódnak a gyülekezethez. Mi a józan és való kapcsolódás ellentéte? Az irreális elvárások, hogy milyennek kellene lennie egy közösségnek, egy vezetőnek. S akár el is hihetjük, hogy itt minden jó, már-már tökéletes és csodálatos. Leginkább csak itt jó és máshol nem működik ilyen jól, mint itt. Az álmok, hogy majd itt minden valóra válik, amit szerettem volna s az összes hiány betöltődik. Vagy a keserűség, ami szintén a józanság ellentéte: amikor azt látod, hogy semmi sem jó, semmi sem működik. Az igazság az, hogy az irreális elvárásokból mindig megszületik a keserűség. Csak idő kérdése, hogy csalódjunk. Be kell lássuk, hogy hajlamosak vagyunk valamelyik szélsőségre, pedig az utunk a józanság lenne. Elsősorban saját magunkról kellene mindél inkább józanul gondolkozni. A realitáshoz kapcsolódva. Krisztushoz kapcsolódva. Elfogadva ajándékainkat, de határainkat is, világosan látva bűneinket és a bennünk rejlő lehetőségeket is. És ez azért nagyon nehéz, mert a realitás fájdalmas, nehezen tudjuk elfogadni azt, ami van. Sok mindent megteszünk azért (tudattalanul is), hogy torzítsuk, finomítsuk a dolgokat. Sokszor a torzitással igazoljuk mélyen lévő meggyőződéseinket, például, hogy nem kellünk senkinek vagy nem lehet helyünk egy közösségben vagy hogy tudjuk irányítani az életünket. Megállít ma minket Isten és arra hív: álljunk meg előtte és kérjük, Ő tárja fel előttünk, mikor és miben nem vagyunk képesek józanul tekinteni magunkra és a közösségre.

I.2. Rend és felelősség. Azt is látjuk, hogy a józansághoz a gyülekezetben a rend és a felelősség is hozzátartozik. Az apostol erre hívja a gyülekezetet: álljunk be a szolgálatba és vállaljuk be azt a felelősséget, ami a nekünk adott ajándékkal jár. Eszünkbe juthat a talentumok példázata is: Isten használatra adja a talentumot. Pál úgy mutatja be Istent ebben a szakaszban, hogy Ő a gyülekezet szervezője. Ő adja az ajándékokat, Ő hívja el az embereket. Mindenkinek a helyén, az ajándékaival kell

szolgáltatnia. Nem lehet szegénylősködni, hanem bele kell állni a szolgálatba. Érdekes, hogy a józanságban van egy passzív komponens: azaz képes az ember várni, nem gondolja, hogy mindent azonnal és neki kell megoldani. És van egy cselekvő komponens: azaz beleáll és nem vár másra, hogy majd megoldódnak a dolgok. Krisztus testében a cselekvés kerete a józanságból fakadó rend és felelősségvállalás. Ilyen konkrét példákat ad az apostol: A próféta a hit szabályai szerint prófétáljon, ami a hitvallások szerinti megszólalást jelentí. Nem mondhatja, amit érez vagy gondol attól függetlenül, ami a közösség hitvallása: nem önálló kezdeményezés hát a prófétálás, hanem meg kell vizsgálni, összhangban van-e a hitvallásokkal? A szeretetszolgálat valóban legyen szeretetszolgálat, azaz annak is egyértelmű legyen, aki kapja, hogy ezek szeretetből fakadó cselekedetek. A tanítás legyen valóban tanítás, azaz a tanító vállalja fel, hogy nem lesz feltétlenül népszerű, hogy a változásnak ellen fognak állni emberek, hogy az igazság akkor is igazság lesz, ha van könnyebb út és hogy nem fog mindenki tanulni, mert sosincs 100%-os végeredmény ezen a földön. Az adakozás legyen magától értetődő, buzgó és odaszánt, hiszen a szükségleteket be kell tölteni. A vezetők az előjárók pedig buzgók és lankadatlanok legyenek: elsősorban a józanságban és egymás tisztelésében, a szeretetben, a bizalom építésében és gyakorlásában, amit rájuk bízott Isten. Drága Testvérek! Amiről itt szó van, az nem moralizmus, hanem hitből fakadó cselekedetek. Nem jobb embernek kell lenni, hanem folyamatosan visszatérni a forráshoz, Krisztushoz: hozzá térünk vissza, belőle merítünk, ő a bocsánat forrása. Ebben a hitben pedig élni kell, ezt gyakorolni kell és józanul, az Istentől való rendben és a felelősség felvállalásával épülhet közöttünk Krisztus teste. Ha ez nem így működik, ha a józanság hiányzik, ha mindenki az álmait, vágyait vagy épp féltelmét mentén működik a gyülekezetben, akkor nem az élő Istenben bízunk, hanem saját elképzeléseinket, vágyainkat követjük. Ha pedig nem Isten Igéjén alapuló hitünket követjük, akkor valójában funkcionális ateisták leszünk, azaz alapvetően nem Isten Igéje formál, hanem a saját elképzelésünk határozza meg a döntéseket. Ez a tét. Ez Isten népe kísértése. Ez az, ami minket is veszélyeztet és emiatt kell segítségül hívni a mi Urunkat!

II. A szeretet kiáradása.

Az apostol azonban nem áll itt meg. Tovább megy és azt mondja: Krisztusban szabadok vagytok s az Ő Lelke kiárad rátok: az erő, a szeretet és a józanság Lelke. Józanságot munkál, erőt ad a szolgálatok végzéséhez, az élethez és szeretet munkál. Igazi, valódi szeretetet. A 9. versről kibomlik, mint egy láncreakció, hogy milyen az, amikor Krisztus szeretete betölti a gyülekezetet. És ez nem valami közösségi eufóriát, egy közös extatikus állapotot jelent. Hanem nagyon is józan és a valósághoz kapcsolódó. A szeretethez bennünk legtöbbször a kedvesség, a szeretetteljes, előzékeny, udvarias és másokra figyelő viselkedés párosul. De valójában ez lehet képmutató és távol lehet lényegileg az igazi szeretettől.

II.1. Cselekvő szeretet. Ha a szeretet szót halljuk, meg is nyugodhatunk: azért képesek vagyunk szeretni, ez jelen van az életünkben. Valójában azonban rendkívül nehéz jól szeretni. A szeretet két alapvető kísértése, hogy vagy kiüresedik: mutatjuk, de nincs már (ez a képmutatás). Vagy az erkölcsi lazaság, a bűn elfedezése lesz a szeretet. Isten ehelyett azt szeretné, ha valóban, cselekedettel szeretnénk. Az apostol a cselekvő szeretetet mutatja be itt: erre hívja a gyülekezet tagjait. Nem saját erőből, Krisztusból, jelenlétéből, az élő vízből merítve. Arra hív, hogy csináljuk, éljük azt, amiben hiszünk, követve azt, akiben hiszünk. A cselekvő szeretet a gyülekezetben, mint hordozó közeg van jelen. Ennek vannak a hozzáállásban meglévő jelei: a jóhoz való ragaszkodás (12,9), a „testvéri módon” való hozzáállás egymás iránt (12,10), a készségesség (12,11), a reménységben való kitartás (12,12), a felelősség vállalás a gyülekezetben (12,13), a kitartás az üldözések idején (12, 19-20) A legalapvetőbb változás pedig a szeretetben való járásban, hogy a korábbihoz képest másként képes működni. „...ne legyetek bölcses önmagatok szerint...” (12,16) – mondja s tulajdonképpen háromszor is „leépíti” a reflexeket: ne visszavágásból éljen a közösség, ne okoskodásból építse az identitását („bölcs vagyok magamtól”), legyen összhangban az életmód s a hit: közösségvállalás a szűkölködőkkel, az örülőkkel és a sirókkal is. A cselekvő szeretet csúcsa az üldözök megáldása, az ellenség fizikai szükségéről való gondoskodás, a bosszú Istenre bízása, a békességre törekvés és a gonosz jóval való legyőzése. Hatalmas erkölcsi magasságok ezek, elérhetetlenek és teljesíthetetlenek. Miért állítja ezt mércének az apostol? Nem azért, hogy saját erőnkől még megfeszítetteben teljesítsünk, hanem hogy megmutassa: Krisztus nélkül nincs józanság és nincs szeretet – ezért kell visszatérnünk az origóhoz: hozzá.

II.2. Teljes odaadás

Arra hív ez bennünket, hogy bevalljuk s elismerjük: szükségünk van arra, hogy a Lélek kiáradjon köztünk, hogy az evangélium elérje és átfőrmálja a szívünket, mert mindez magától, magunktól nem megy. Nem ment Pál idejében sem a keresztyén testvéreinknek és nekünk sem megy. Krisztus testeként csak akkor tudunk létezni, növekedni, épülni, ha mindig visszatérünk az origóhoz: nem megy, ha nem könyörül rajtunk Krisztus.

Ezt a pontot szeretnénk már magunk mögött hagyni, de azt sosem tudjuk megfőjlődni: a teljes odaadás a teljes önátadásból, önmagunk megadásából születhet. Amíg nincs jelen közöttünk ilyen mértékben Isten szeretete, addig nem született meg a teljes odaadás. Ezért ma, hallva az Igét, látva a kiváltképp való utat, erre hívlak titeket, Testvérek! Adjuk meg magunkat Istennek és valljuk meg, hogy nem tudunk hinni nélküle. Nem tudunk szeretni és józanok lenni. Nem tudunk jól konfliktusokat kezelni, békességre törekedni. Be kell valljuk a szeretethimnusz szavaival: semmi vagyok. Azért, hogy magunkhoz ölelhessük a mindent: Krisztus kegyelmét, a bűnbocsánatot és az örök élet ajándékát. A kereszten azért halt meg a mi urunk, hogy mindent nekünk adjon.

Az élet Lelkének törvénye megszabadít a bűn és a halál törvényétől. Ez az evangélium. A józanság Lelke kiáradhat ma is köztünk. Adjuk magunkat neki és szánjuk így magunkat oda Krisztus követésére, a szolgálat vállalására, áldozathozatalra, felelősségvállalásra s mindezek közt a legnagyobbra: a kitartó, cselekvő szeretet gyakorlására!

Ámen!

Thoma László